



Euroopan unionin rahoittama –
NextGenerationEU



Jatkuvan oppimisen ja
työllisyyden palvelukeskus

Osaamistarvekompassi

Uraseuranta tulosseminaari

19.3.2025

Satu Meriluoto

satu.meriluoto@jotpa.fi

Osaamistarvekompassi.fi

- Jotpan ennakoititiedon palvelu, joka tarjoaa asiantuntijoille tietoa työelämässä nyt ja lähitulevaisuudessa tarvittavasta osaamisesta
 - Kohderyhminä **asiantuntijat**:
 - koulutuksen järjestäjät
 - ohjaus- ja neuvontatahot
 - alueelliset työ- ja elinkeinopalvelut sekä ennakoititahot
- Tavoitteena tukea ennakoivasti
 - työn ja osaamisen kohtaannon paranemista
 - jatkuvan oppimisen palveluiden kehittämistä

Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskus (Jotpa)

- Analysoi työelämän osaamis- ja työvoimatarpeita koskevaa ennakoititietoa
- Rahoittaa työkäisille tarkoitettuja tutkintoa lyhyempiä koulutuksia
- Kehittää tieto-, neuvonta- ja ohjauspalveluja
- Tukee alueellista ja muuta yhteistyötä
- Edistää jatkuvan oppimisen vaikuttavuutta.

Strateginen
tavoite

Jotpan ennakointikysymykset

- Osaamistarvekompassi heijastelee Jotpan ennakointikysymyksiä
 - Mitä on työikäisten tarvitsema uusi osaaminen?
 - Millä aloilla osaamisrakenne muuttuu lähitulevaisuudessa merkittävimmin?
 - Mitä uusia osaamistarpeita on tunnistettavissa erityisesti työvoiman alitarjonta-aloilla ja uusilla, vasta kehitymässä olevilla aloilla?
 - Millä tavoin voidaan edistää positiivisia työmarkkinasiirtymiä?
 - Ammattialojen välillä ylitarjonta-aloilta alitarjonta-aloille?
 - Työvoiman ulkopuolelta alitarjonta-alojen työllisiksi?
 - Työllisten siirtymiä vakinaisiin ja tulotasoltaan nykyistä parempiin tehtäviin (ml. ilman perustutkintoa olevat työlliset)?

Opiskelijan ja valmistuneen ennakoitkysymykset

- Opiskelupaikkaa valitessa: ”Mikä minusta tulee isona?”
- Opiskelun loppuvaiheessa: ”Mihin töihin voisin päästä, kun tutkintoni ja kokemukseni on x ja y?”
- Työikäisen ennakoitkysymys: ”Miten ylläpidän arvoani työmarkkinoilla edelleen ja tulevaisuudessa?”



Tulevaisuuden työt?

**Osaamistarve-
kompassi ei kerro
tulevaisuuden
ammateista.**

Ammatin käsitettä
pitää tarkastella
kriittisesti, koska
nykyaikana
muutos on
nopeaa.

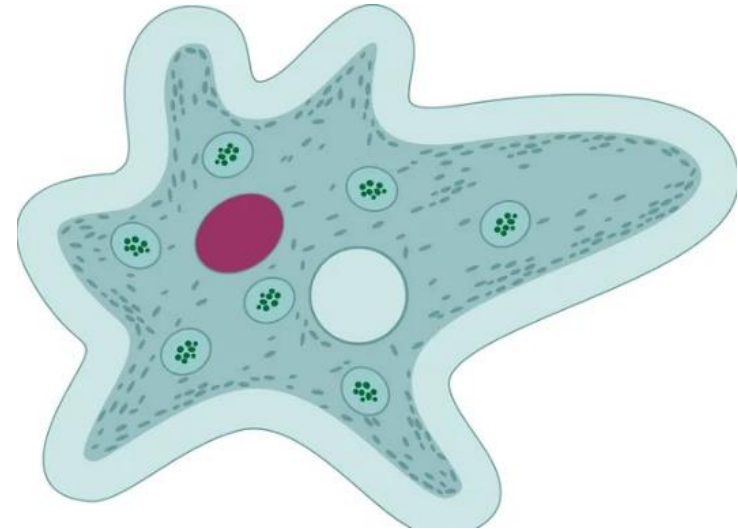
Säännellyt ammatit



Urasuunnittelu ammatin käsitteen avulla toimii, kun on kyse [säännellyistä ammateista](#)

- Sotealan ammattilainen... sosionomi... varhaiskasvatuksen sosionomi... merikapteeni... poliisi... rakennusalan insinööri
työnjohto- ja suunnittelutehtävissä...

Työmarkkinoilla tarjolla olevat työt



Ammatin käsite sulkee liikaa ajattelua, kun ihmisellä on monenlaista osaamista ja kiinnostusta moniin asioihin

**Ammatin käsitettä
hedelmällisempi
on
osaamisprofiilin
käsite**

Osaamisprofiilin käsite sopii myös säänneltyihin ammatteihin viimeistään sitten kun työelämässä opitaan työn kautta ja erikoistutaan.

Humanistien työelämätaidotprofiili

Yhteensä 70 työelämätaitoa on ryhmitelty kuuteen taitoalueeseen



Tiedonhaku- ja -
käsittelytaidot

Humanististen alojen opiskelijat
ovat tiedon hakemisen ja
käsittelyn asiantuntijoita.



Projektiosaaminen



Viestintätaidot

Humanististen alojen
opiskelijoilla on erinomaiset
viestintätaidot, minkä takia he
ovat yhteistyökykyisiä ja hyviä
johtajia.



Luovuus



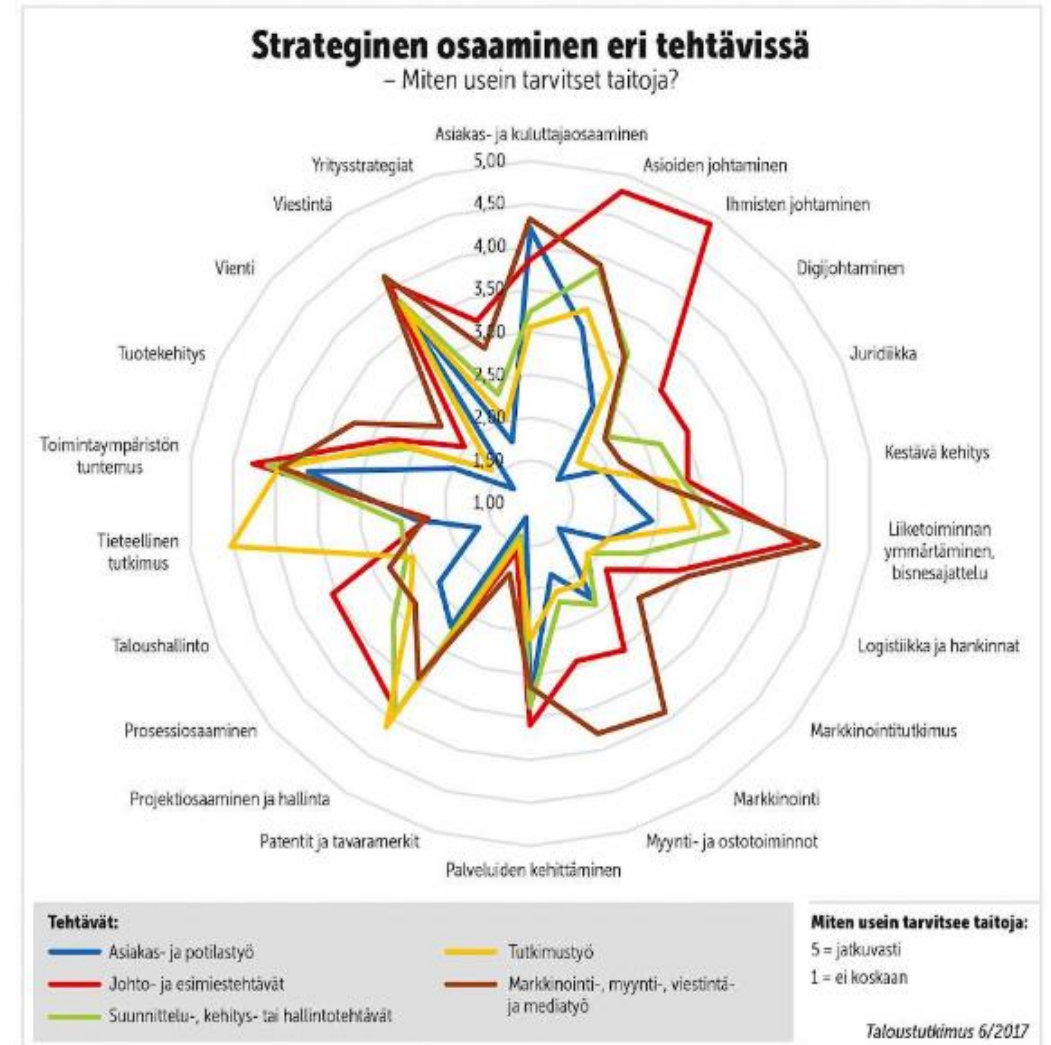
Kielitaito

Humanististen alojen opiskelijat
ovat kielen asiantuntijoita ja
näin ollen ymmärtävät kieltä
kokonaisvaltaisena ilmiönä.



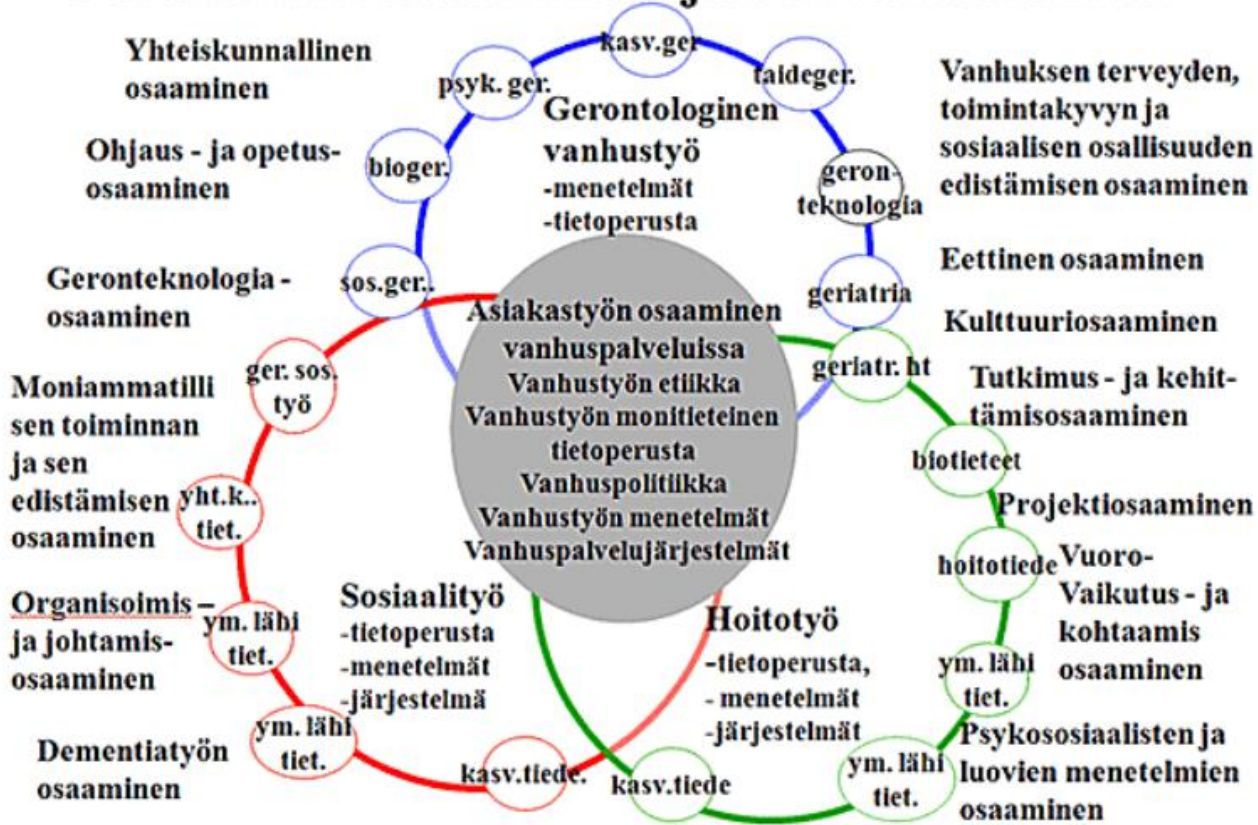
Kulttuurienvälinen
osaaminen

Agronomiliiton osaamisprofiilit



Geronomin osaamisprofiili

Geronomin osaaminen ja sen lähtökohdat



Osaamisprofiilit ohjelmistoyrityksessä



Opiskelijan ja valmistuneen ennakointikysymykset osaamisten kielelle

Kysymykset nyt

- Mikä minusta tulee isona?
- Mihin töihin voisin päästä, kun kokemukseni on y?
- Miten ylläpidän arvoani työmarkkinoilla edelleen ja tulevaisuudessa?

OTK vastaa kysymyksiin

- Millä osaamisella voi työllistyä lähitulevaisuudessa?
- Mihin töihin voisin päästä, kun osaamiseni on x, y ja z?
- Millä osaamisella voisin siirtyä tehtävästäni z tehtävään x?

Osaamistarvekompassin osaamisdata

- Osaamisdata on peräisin big datasta: työpaikkailmoituksista, investointidatasta, tutkimusjulkaisudatasta. Lisäksi on vielä käytössä suuri kielimalli OpenAI.
- Osaamisdata julkaistaan vuorovaikutteisina Power BI -raportteina
 - Osaamiset 2024 > päivittyä huhtikuussa
 - Datalähteinä työpaikkailmoitukset, investointidata, TKI-data & suuri kielimalli (Open AI)
 - Kertoo sekä nykyisestä osaamiskysynnästä että lähitulevaisuuden (0-5 v.) osaamiskysynnästä
 - Osaamiset ammattialoittain 2024 > päivittyä huhtikuussa
 - Datalähteinä työpaikkailmoitukset & suuri kielimalli (Open AI)
 - Kertoo nykyisestä ja edellisen vuoden osaamiskysynnästä
 - Ammattialojen yhteiset osaamiset > päivittyä huhtikuussa
 - Datalähteinä työpaikkailmoitukset & suuri kielimalli (Open AI)
 - Kertoo, millä aloilla kysytään samoja osaamisia

Osaaminen - lähiosaaminen

- Osaamistermi on datassa esiintyvä termi
- Lähiosaaminen on termin datassa esiintyvä konteksti
- Esimerkiksi:
 - ”Viestintä- ja vuorovaikutustaidot”
 - Lähiosaamiset eli konteksti **sosiaalialan ohjaajalla**: asiakkaan kohtaamisen taidot, osallisuuden vahvistaminen, päivittäisten toimintojen organisointi, palveluiden kehittäminen
 - Lähiosaamiset eli konteksti **konetekniikan asiantuntijalla**: tekninen suunnittelu, testitulosten analysointi, tuotantoprosessin analysointi

Pieni osaamiskokonaisuus = tutkintojen ja ammattien DNA

- Osaamisprofiili koostuu osaamiskokonaisuuksista
 - Osaamiskokonaisuuksia syntyy ja muuntuu koulutuksessa, työssä oppiessa, täydennyskoulutuksessa
 - Jatkuva oppiminen = osaamiskokonaisuuksien ja osaamisten jatkuvaa kehittymistä
- Osaamistarvekompassi kertoo työmarkkinoiden osaamiskysynnästä eli työmarkkinoiden ajankohtaisista osaamisprofiileista
- Kohtaanto = osaamisprofiilien yhteensopivuutta



Sairaanhoidajan osaamiskysyntä 2024

Osaamispohjainen CV?

- Osaamiset ammattialoittain 2024
- Välilehti Ammattialat, osaamiset ja lähiosaamiset
- Älä hae ammatilla, hae osaamisellasi > tarkista oman alan lähiosaamiset
- Kuvaa oma osaamisesi alan kontekstissa, ei vain yleisenä käsitteenä


Ammattialojen osaamiset
Louhitusta datasta muodostettu katsaus eri ammattialojen osaamistarpeista
Lisätiedot: Datalähteet (<https://www.osaamistarvekompassi.fi/fi/datalahteet>)

Euroopan unionin rahoittama -
NextGenerationEU

Ammattialojen osaamiset
Ammattialat, osaamiset ja lähiosaamiset

Ammattiala	Osaaminen	Aineisto
<input type="text" value="Kaikki"/>	<input type="text" value="sähköisten terveyspalveluiden ja terveystekno..."/>	<input type="text" value="Kaikki"/>
Alakohtaisuus		
<input type="text" value="Kaikki"/>		

Ammattialat, osaamiset ja lähiosaamiset

Ammattiala	Osaamislöydösten lkm
☐ Fysio- ja toimintaterapeutit	12168
☐ Ylihoitajat ja osastonhoitajat	5841
☐ Lähi- ja perushoitajat	5499
☐ Sairaanhoitajat	4800
☐ Suuhygienistit	3102
☐ Proviisorit ja farmaseutit	2070
☐ Kuulontutkijat ja puheterapeutit	1644
☐ Ympäristöterveyden ja työsuojelun asiantuntijat	1581
☐ Hammaslääkärit	1476
☐ Lääkärit	1374
☐ Optikot	942
☐ sähköisten terveyspalveluiden ja terveysteknologioiden käyttöosaaminen	942
terveydenhuoltolainsäädännön noudattaminen,terveydenhuollon asiakkaiden tietojen hallinnan osaaminen,optisten linssien määräystenmukaisuuden varmistustaidot,silmien suojausmääräysten tuntemus,asiakkaan reseptien hallinta,optisten mittavälineiden käytön osaaminen,silmälasireseptin noudattaminen,silmälasilinssien hionnan taito,kansainvälisen yhteistyön taidot,hakemusten käsittely- ja arviointikyky	942
☐ Psykologit	816
☐ Yliopistojen professorit ja opettajat	603
☐ Hammasteknikot ja auväläineteknikot	390
Yhteensä	43197

Tulossa: avoin osaamisdata

- Vuosittain päivittyvä osaamisdata luokiteltuna .csv-muodossa
 - Ammattialoittain (OEF-luokitus, pohjautuu Tilastokeskuksen ammattiluokitukseen)
 - Lisäksi osaamisklusterin kytkös ammattialaan – jos heikko, voi kyse olla joko uusista osaamisista tai vanhentuneista ammattinimikkeistä
 - Alakohtaisiin – melko alakohtaisiin osaamisiin
 - Vihreisiin osaamisiin
 - Yleisiin työelämätaitoihin



Euroopan unionin rahoittama –
NextGenerationEU



Jatkuvan oppimisen ja
työllisyyden palvelukeskus

Kiitos!

Omnia mutantur et
nos mutamur in illis.

Ajat muuttuvat ja me
muutumme niiden
mukana.